

دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

باسمہ تعالیٰ

شناسایی سیستم ها

بیژن معاونی

(دانشیار دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی)

۹۸-۹۷

دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

باسمہ تعالیٰ

شناسایی سیستم ها

Lecture 1

مقدمه

مقدمه

- از مسائل مهم و مطرح در مهندسی بویژه در تعامل با سیستم های عملیاتی :

- مدلسازی
- یافتن پارامترهای مدل
- پیش بینی رفتار سیستم
- ... -

Systems Identification
by: Dr B. Moaveni

3

مقدمه

علل نیاز به مدل سیستم ها؟

- **For simulation** (study the system output for a given input)
Ex. Thermal study of a space shuttle when it enters the atmosphere
- **For design** (compute the system parameters to have a desired output for a given input)
Ex. Design of electrical, mechanical or chemical installations
- **For prediction** (forecast the future values of the output)
Ex. weather forecasting; flood forecasting
- **For control** (model-based controller design)
Ex. Pole placement controller design for tracking and disturbance rejection

Systems Identification
by: Dr B. Moaveni

4

مقدمه

راه های دست یافتن به مدل یک سیستم؟

First principle modeling

Based on physical laws, physical models

$$g(s) = \frac{k}{s(\tau s + 1)}$$

(continuous-time models, academic interest)

System identification

Based on input/output measured data

$$g(z) = \frac{bz}{z^2 + a_1 z + a_2}$$

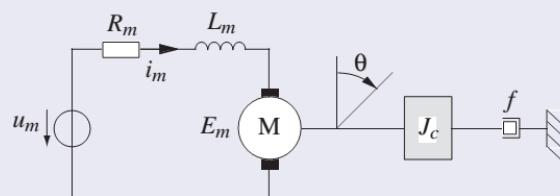
(discrete-time models, practical interest)

Systems Identification
by: Dr B. Moaveni

5

مقدمه - مثال

Physical modeling

$$\begin{aligned} E_m &= K_m \dot{\theta} \\ M_m &= K_m i_m(t) \end{aligned}$$

Assumptions : only viscous friction, backlash and self inductance L_m
neglected (*frottement visqueux, néglige les jeux et l'inductance de l'induit*)

- $(J_m + J_c)\ddot{\theta}(t) + f\dot{\theta}(t) = K_m i_m(t) \quad u_m(t) = R_m i_m(t) + K_m \dot{\theta}$
- $(J_m + J_c)R_m \dot{\theta}(t) + (fR_m + K_m^2) \dot{\theta}(t) = K_m u_m(t)$
- $[(J_m + J_c)R_m s^2 + (fR_m + K_m^2)s] \Theta(s) = K_m U_m(s)$
- $\frac{\Theta(s)}{U_m(s)} = \frac{K_m}{(J_m + J_c)R_m s^2 + (fR_m + K_m^2)s} \quad \text{model : } G(s) = \frac{K}{s(\tau s + 1)}$

Systems Identification
by: Dr B. Moaveni

6

مقدمه - مثال (شناسایی تحت بار یک محرک الکتروموکانیک) HCS-Lab. محل انجام پروژه

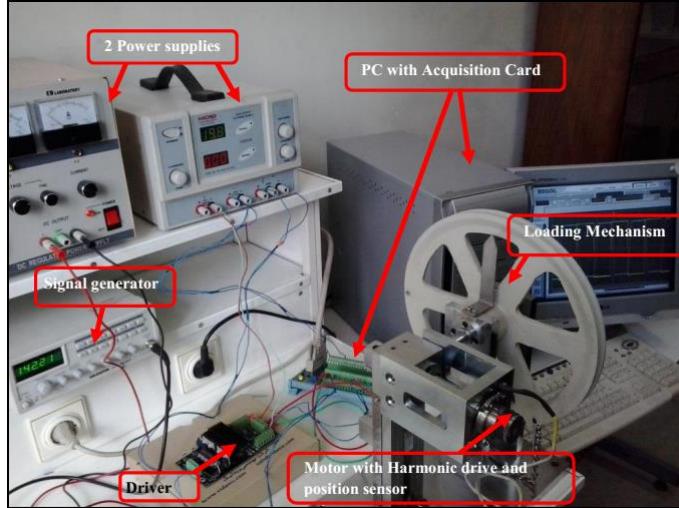

Figure 2.2 Experimental set-up of EMA 2
 Salloum, Rafik, Bijan Moaveni, and Mohammad Reza Arvan. "Identification and robust controller design for an electromechanical actuator with time delay." *Transactions of the Institute of Measurement and Control* 37.9 (2015): 1109-1117.

مقدمه - مثال (شناسایی تحت بار یک محرک الکتروموکانیک) HCS-Lab. محل انجام پروژه

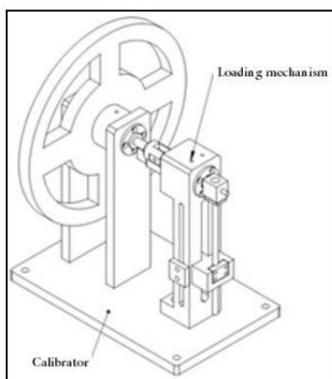

Figure 2.7 Loading mechanism scheme

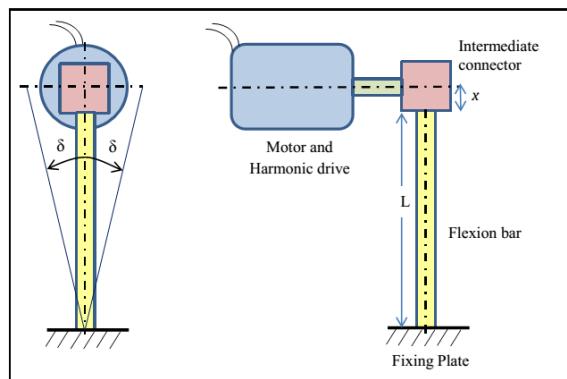

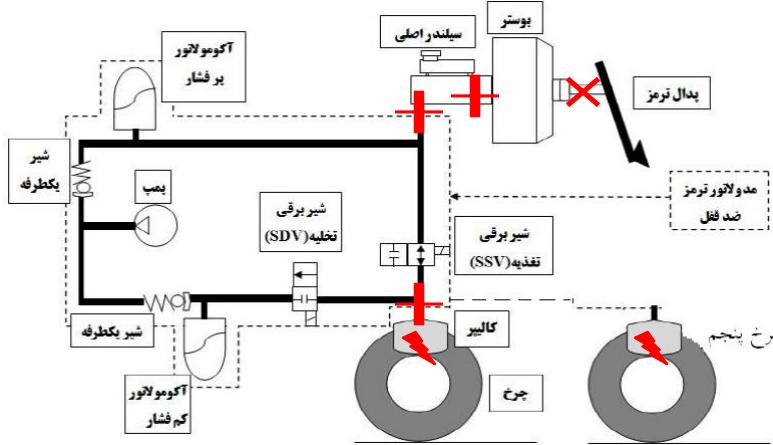
Figure 2.8 Loading mechanism operation principle

R. Salloum, Design and Implementation of Robust Controller for an Electromechanical Actuator, PhD Thesis, School of Railway Eng., IUST, 2014.

مقدمه-مثال (مدلسازی و شناسایی سیستم های ترمز ضد لغزش)

محل انجام پروژه HCS-Lab. & Sharif U.T.

سنسور سرعت چرخ میکروسوئیج فشارسنج

معاونی، نصیری، پایگانه، عارفیان، "مدل سازی و تحلیل سیستم ترمز هیدرولیکی ضد قفل خودرو" ، مجله کنترل، جلد ۶، شماره ۳، پاییز ۱۳۹۱، ۱۱-۲۶.

Systems Identification
by: Dr B. Moaveni

9

مقدمه-مثال (مدلسازی و شناسایی سیستم های ترمز ضد لغزش)

محل انجام پروژه HCS-Lab. & Sharif U.T.

$$\begin{array}{llll} x_1 = x_{mc} & x_6 = P_w & x_{11} = x_{LPA} & x_{16} = x_{HPA} \\ x_2 = \dot{x}_{mc} & x_7 = x_w & x_{12} = \dot{x}_{LPA} & x_{17} = \dot{x}_{HPA} \\ x_3 = P_{mc} & x_8 = \dot{x}_w & x_{13} = P_{LPA} & x_{18} = \omega \\ x_4 = P_r & x_9 = P_{wout} & x_{14} = P_{P0} & x_{19} = v \\ x_5 = P_{win} & x_{10} = P_{Lout} & x_{15} = P_{HPA} & x_{20} = z \end{array}$$

$$\begin{aligned} \dot{x}_1 &= x_2 \\ \dot{x}_2 &= -\frac{k_{mc}}{M_{mc}}x_1 - \frac{\mu_d N}{M_{mc}}\text{sign}(x_1) - \left(\frac{C_{mc}}{M_{mc}}\right)x_2 \\ &\quad + \left(\frac{A_{mc}}{M_{mc}}\right)x_3 - (-F_{booster} \\ &\quad + \mu_s N) \\ \dot{x}_{18} &= \frac{R_w F_x - P_w A_C \mu r_{eff}}{J_w} \\ \dot{x}_{19} &= \frac{-F_x - \frac{1}{2} \rho C_d A_f V_r}{M} \\ \dot{x}_{20} &= v_r - \frac{\sigma_0 |v_r|}{g(v_r)} \end{aligned}$$

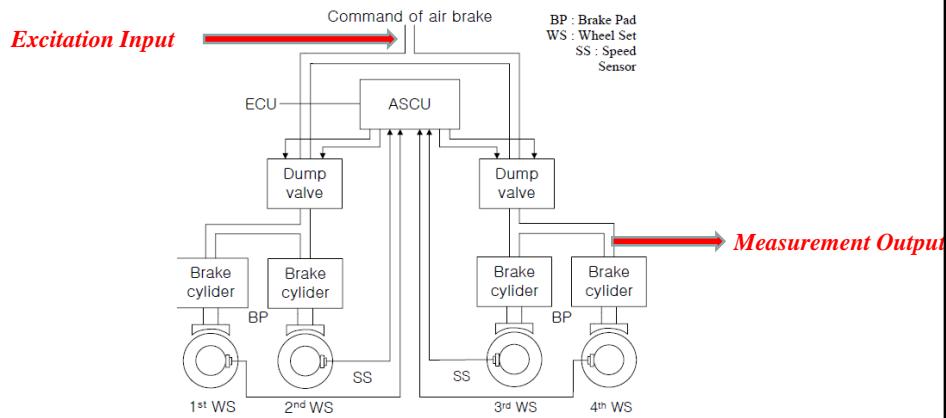
معاونی، نصیری، پایگانه، عارفیان، "مدل سازی و تحلیل سیستم ترمز هیدرولیکی ضد قفل خودرو" ، مجله کنترل، جلد ۶، شماره ۳، پاییز ۱۳۹۱، ۱۱-۲۶.

Systems Identification
by: Dr B. Moaveni

10

مقدمه - مثال (مدلسازی و شناسایی سیستم های ترمز ضد لغزش)

محل انجام پژوهش HCS-Lab. & Sharif U.T.

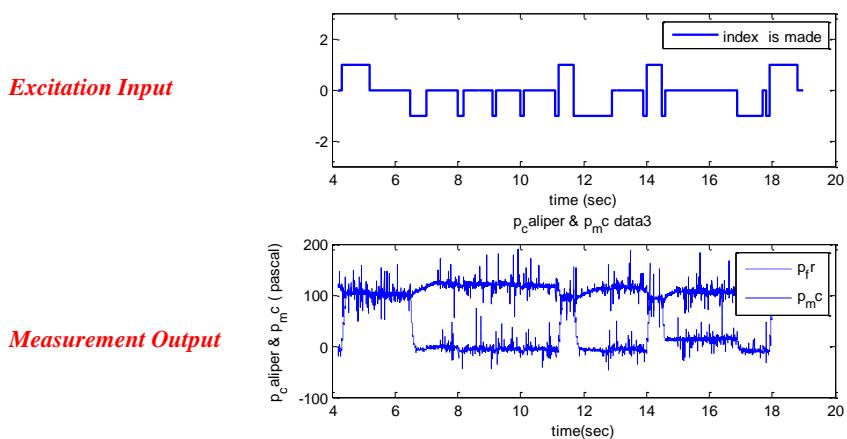

Systems Identification
by: Dr B. Moaveni

11

مقدمه - مثال (مدلسازی و شناسایی سیستم های ترمز ضد لغزش)

محل انجام پژوهش HCS-Lab. & Sharif U.T.

Moaveni, Bijan, and Pegah Barkhordari. "Identification and characterization of the hydraulic unit in an anti-lock brake system." *Proceedings of the Institution of Mechanical Engineers, Part D: Journal of Automobile Engineering* 230.10 (2016): 1430-1440.

Systems Identification
by: Dr B. Moaveni

12

مقدمه - مقایسه مدل های فیزیکی و مدل های مستخرج از شناسایی

Physical Modeling

$$G(s) = \frac{K_m}{(J_m + J_c)R_ms^2 + (fR_m + K_m^2)s}$$

- ↪ Direct relation with physical parameters
- ↪ High order, approximative, need complete process knowledge, physical parameters should be known

Identification Models

$$G(z) = \frac{bz}{z^2 + a_1z + a_2}$$

- ↪ Appropriate for controller design, simple and efficient
- ↪ Limited validity (operating point, type of input), sensors, measurement noise, unknown model structure

Systems Identification
by: Dr B. Moaveni

13

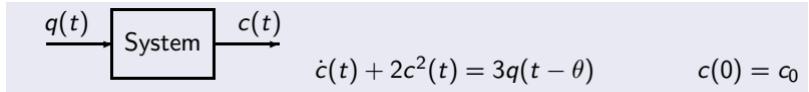
مقدمه - انواع مدل در سیستم ها

- dynamic/static
- monvariable/multivariable
- deterministic/stochastic
- lumped parameter /distributed parameter
- linear/nonlinear
- time-invariant / time-variant
- Causal / noncausal
- zero initial condition
- Stable/Unstable
- ...

Systems Identification
by: Dr B. Moaveni

14

مقدمه - انواع مدل سیستم ها

dynamic/statique? monovariable/multivariable?

deterministic/stochastic?

lumped parameter/distributed parameter?

linear/nonlinear? time-variant/time-invariant?

causal/noncausal? zero/nonzero initial condition?

System : dynamic, monovariable, deterministic, lumped parameter, nonlinear, time-invariant, causal, nonzero initial condition.

مقدمه - توصیف های مختلف سیستم ها

- Input/Output representation
- State-Space representation
- Time-domain representation
- Frequency-domain representation
- Continuous-time representation
- Discrete-time representation

مقدمه - سیستم ها و سیگنال های گسسته زمان

سیگنال آنالوگ :

سیگنال هایی که به صورت پیوسته در زمان تغییر می کنند.

سیگنال گسسته :

سیگنال هایی که فقط به صورت گسسته در زمان تغییر می کنند.

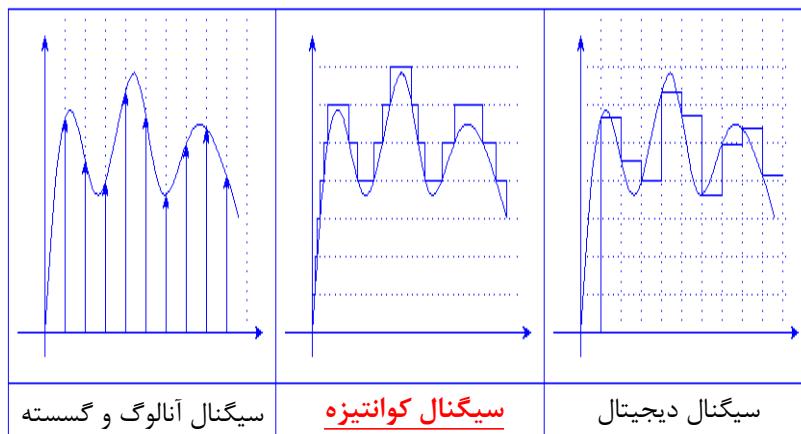
دوره تناوب نمونه برداری :

فاصله زمانی بین دو نمونه گیری در سیستم یا سیگنال گسسته.

Systems Identification
by: Dr B. Moaveni

17

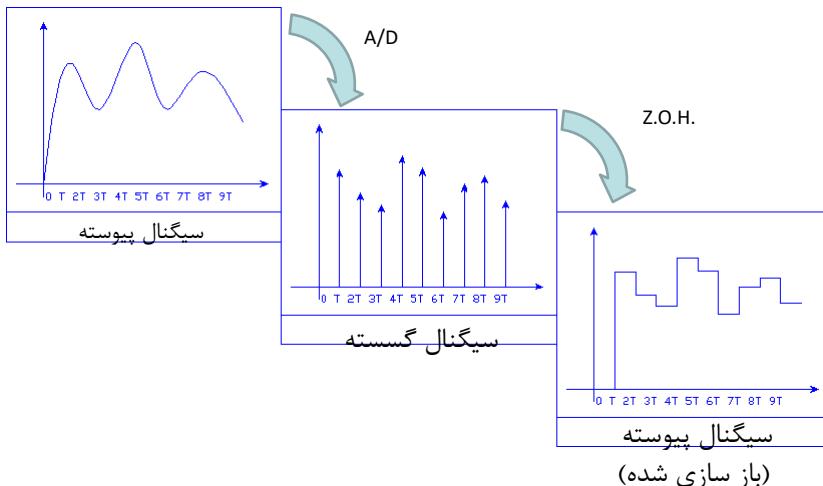
مقدمه

Systems Identification
by: Dr B. Moaveni

18

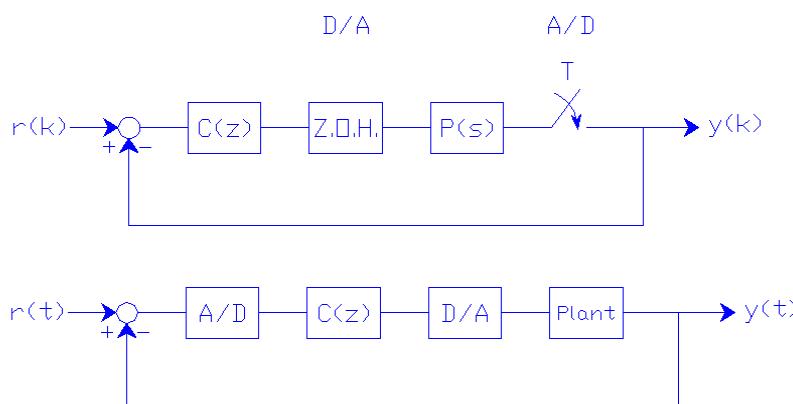
مقدمه

Systems Identification
by: Dr B. Moaveni

19

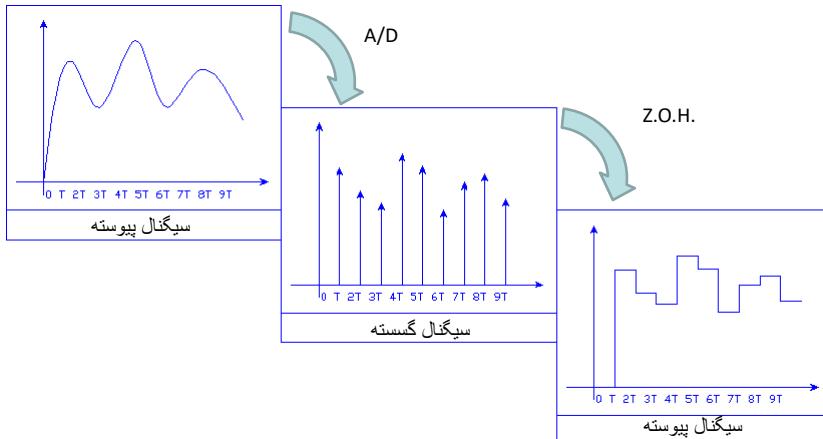
مقدمه - یک سیستم کنترل دیجیتال نوعی

Systems Identification
by: Dr B. Moaveni

20

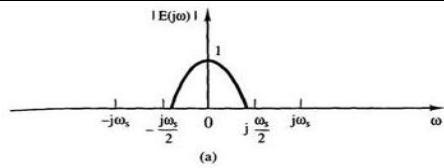
مقدمه

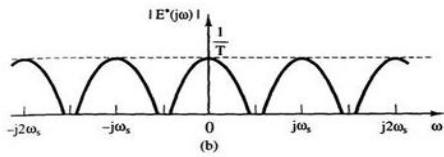
Systems Identification
by: Dr B. Moaveni

21

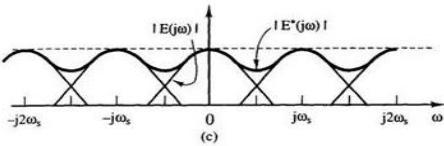
نمونه بردار و نگهدارنده

(a)

(b)

(c)

قضیه شنون :

یک تابع زمانی ($x(t)$) که دارای فرکانس های کوچکتر از f_0 هرتز باشد به منظور نمونه برداری لازم است با دوره تناوب حداقل $\frac{1}{2f_0}$ نمونه برداری شود.

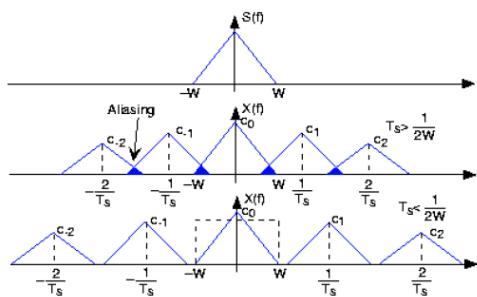
Systems Identification
by: Dr B. Moaveni

22

نمونه بردار و نگهدارنده

Aliasing

Aliasing occurs when there is an **overlap** in the shifted, periodic (as we already noted) copies of our original signal's FT, i.e. spectrum. In the frequency domain, one will notice that part of the signal will overlap with the periodic signals next to it. In this overlap the values of the frequency will be added together and the shape of the signal's spectrum will be altered.

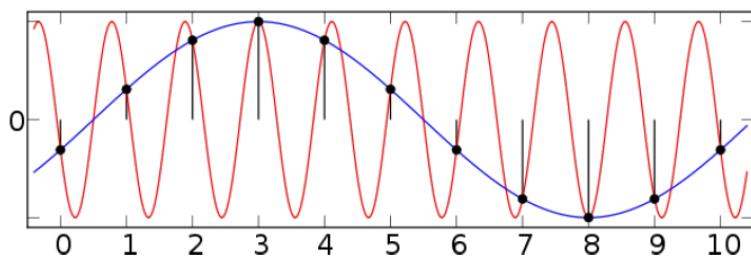
Systems Identification
by: Dr B. Moaveni

23

نمونه بردار و نگهدارنده

Aliasing

A typical case of aliasing is displayed below where the sampled (blue) signal corresponds to both a frequency change and a phase shift with respect to the original signal (red).

Systems Identification
by: Dr B. Moaveni

24

مقدمه

ارزیابی:

تمرین و پروژه: ۱۲ نمره

systemidentification.2015@gmail.com

پایان ترم: ۸

Systems Identification
by: Dr B. Moaveni

25

تبديل Z

$$\text{تبديل دو طرفه} \quad y(z) = \sum_{-\infty}^{+\infty} y(k).z^{-k} = \sum_{-\infty}^{+\infty} y(kT).z^{-k}$$

$$\text{تبديل یکطرفه} \quad y(z) = \sum_{0}^{\infty} y(k).z^{-k}$$

مثال :

If $e(k) = 1 \rightarrow E(z) = ?$

$$E(z) = 1 + z^{-1} + z^{-2} + \dots \rightarrow E(z) = \frac{1}{1 - z^{-1}} = \frac{z}{z - 1} \quad |z^{-1}| < 1$$

تبدیل Z

مثال: تابع نمایی

$$e(t) = e^{-at} \rightarrow e(kT) = e^{-akT} \Rightarrow E(z) = ?$$

$$\begin{aligned} E(z) &= \sum_{k=0}^{\infty} e^{-akT} \cdot z^{-k} = \sum_{k=0}^{\infty} (e^{-aT} \cdot z^{-1})^k = 1 + (e^{-aT} \cdot z^{-1}) + (e^{-aT} \cdot z^{-1})^2 + \dots \\ \Rightarrow E(z) &= \frac{1}{1 - e^{-aT} \cdot z^{-1}} \quad |e^{-aT} \cdot z^{-1}| < 1 \end{aligned}$$

مثال: تابع شب

$$e(t) = t \rightarrow e(kT) = kT \Rightarrow E(z) = ?$$

$$\begin{aligned} E(z) &= \sum_{k=0}^{\infty} kT \cdot z^{-k} = T \left(\sum_{k=0}^{\infty} k \cdot z^{-k} \right) = T(z^{-1} + 2z^{-2} + 3z^{-3} + \dots) = \\ &= Tz^{-1}(1 + 2z^{-1} + 3z^{-2} + \dots) = Tz^{-1} \left(\frac{1}{(1-z^{-1})^2} \right) = \frac{Tz^{-1}}{(1-z^{-1})^2} \end{aligned}$$

خواص تبدیل Z

* خطی بودن

$$Z[e_1(k) + ae_2(k)] = E_1(z) + aE_2(z)$$

* انتقال حقيقی

$$Z[e(k-n)u(k-n)] = z^{-n} \cdot E(z)$$

$$Z[e(k+n)u(k+n)] = z^n \cdot [E(z) - \sum_{k=0}^{n-1} e(k) \cdot z^{-k}]$$

$$\begin{aligned} Z[e(k-n)u(k-n)] &= \sum_{k=0}^{\infty} e(k-n) \cdot z^{-k} = z^{-n} \sum_{k=0}^{\infty} e(k-n) \cdot z^{-(k-n)} \\ &= z^{-n} \sum_{k=n}^{\infty} e(k-n) \cdot z^{-(k-n)} = z^{-n} \sum_{k-n=0}^{\infty} e(k-n) \cdot z^{-(k-n)} = z^{-n} \cdot E(z) \end{aligned}$$

خواص تبدیل Z

$$\begin{aligned}
 Z[e(k+n)u(k+n)] &= \sum_{k=0}^{\infty} e(k+n)z^{-k} = z^n \sum_{k=0}^{\infty} e(k+n)z^{-(k+n)} = \\
 &= z^n \left[\sum_{k+n=n}^{\infty} e(k+n)z^{-(k+n)} + \sum_{k+n=0}^{n-1} e(k+n)z^{-(k+n)} - \sum_{k+n=0}^{n-1} e(k+n)z^{-(k+n)} \right] = \\
 &= z^n (E(z) - \sum_{k+n=0}^{n-1} e(k+n)z^{-(k+n)}) = z^n (E(z) - \sum_{k=0}^{n-1} e(k)z^{-k})
 \end{aligned}$$

مثال:

$$Z[e(k+1)] = z(E(z) - e(0))$$

$$Z[e^{-a(k-3)T}u(k-3)] = z^{-3} \cdot Z[e^{-akT}] = z^{-3} \cdot \frac{z}{z - e^{-aT}} = \frac{1}{z^2(z - e^{-aT})}$$

Digital Control Systems

29

خواص تبدیل Z

* انتقال مختلط

$$Z[e^{ak}x(k)] = X(ze^{-a})$$

$$\begin{aligned}
 Z[e^{ak}x(k)] &= \sum_{k=0}^{\infty} e^{ak}x(k)z^{-k} = x(0) + e^a x(1)z^{-1} + e^{2a} x(2)z^{-2} + \dots \\
 &= x(0) + x(1)(e^{-a} \cdot z)^{-1} + x(2)(e^{-2a} \cdot z)^{-2} + \dots = X(e^{-a} \cdot z)
 \end{aligned}$$

مثال:

$$\text{if } x(k) = k \implies X(z) = \frac{z}{(z-1)^2} \text{ then } Z[ke^{ak}] = \frac{ze^{-a}}{(ze^{-a}-1)^2}$$

Digital Control Systems

30

خواص تبدیل Z

$$e(0) = \lim_{z \rightarrow \infty} E(z)$$

* قضیه مقدار اولیه

$$E(z) = e(0) + e(1)z^{-1} + e(2)z^{-2} + \dots$$

* قضیه مقدار نهایی

$$x(\infty) = \lim_{z \rightarrow 1} (z - 1) \cdot X(z)$$

$$\begin{aligned} Z[x(k+1) - x(k)] &= \lim_{n \rightarrow \infty} \left[\sum_{k=0}^n x(k+1)z^{-k} - \sum_{k=0}^n x(k)z^{-k} \right] \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} [-x(0) + x(1)(1 - z^{-1}) + x(2)(z^{-1} - z^{-2}) + \dots + x(n+1)z^{-n}] \end{aligned}$$

$$\lim_{z \rightarrow 1} \{Z[x(k+1) - x(k)]\} = \lim_{n \rightarrow \infty} [x(n+1) - x(0)]$$

$$\lim_{z \rightarrow 1} \{z(X(z) - x(0)) - x(z)\} = \lim_{z \rightarrow 1} (z - 1)X(z) = \lim_{n \rightarrow \infty} x(n+1)$$

Digital Control Systems

31

حل معادله تفاضلی:

1- روش ترتیبی:

$$m(k) = x(k) - x(k-1) - m(k-1) \quad , \quad k \geq 0$$

مثال:

$$x(k) = \begin{cases} 1 & , k : \text{Even} \\ 0 & , k : \text{Odd} \end{cases}$$

$$x(-1) = m(-1) = 0$$

So :

$$m(0) = x(0) - x(-1) - m(-1) = 1 - 0 - 0 = 1$$

$$m(1) = x(1) - x(0) - m(0) = 0 - 1 - 1 = -2$$

$$m(2) = x(2) - x(1) - m(1) = 1 - 0 - (-2) = 3$$

$$m(3) = x(3) - x(2) - m(2) = 0 - 1 - 3 = -4$$

$$m(4) = x(4) - x(3) - m(3) = 1 - 0 - (-4) = 5$$

⋮

Digital Control Systems

32

حل معادله تفاضلی:

۲- استفاده از تبدیل Z :

$$m(k) + a_{n-1}m(k-1) + \dots + a_0m(k-n) = b_nx(k) + b_{n-1}x(k-1) + \dots + b_0x(k-n)$$

$$M(z) + a_{n-1}z^{-1}M(z) + \dots + a_0z^{-n}M(z) = b_nX(z) + b_{n-1}z^{-1}X(z) + \dots + b_0z^{-n}X(z)$$

$$\Rightarrow \frac{M(z)}{X(z)} = \frac{b_n + b_{n-1}z^{-1} + \dots + b_0z^{-n}}{1 + a_{n-1}z^{-1} + \dots + a_0z^{-n}}$$

مثال:

$$M(z) = X(z) - z^{-1} \cdot X(z) - z^{-1}M(z) \rightarrow \frac{M(z)}{X(z)} = \frac{1 - z^{-1}}{1 + z^{-1}} = \frac{z - 1}{z + 1}$$

$$x(k) = \begin{cases} 1 & , k: \text{Even} \\ 0 & , k: \text{Odd} \end{cases} \Rightarrow X(z) = \sum_{k=0}^{\infty} x(k)z^{-k} = 1 + x(2)z^{-2} + x(4)z^{-4} + \dots = \frac{1}{1 - z^{-2}} = \frac{z^2}{z^2 - 1}$$

$$\Rightarrow M(z) = X(z) \cdot \frac{z - 1}{z + 1} = \frac{z^2}{(z - 1)(z + 1)} \cdot \frac{z - 1}{z + 1} = \frac{z^2}{(z + 1)^2} \rightarrow m(k) = ?$$

Digital Control Systems

33

تبدیل Z معکوس:

❖ به منظور محاسبه تبدیل Z معکوس نیاز است.

$$\begin{array}{r} z^2 \\ \underline{- (z^2 + 2z + 1)} \\ -2z - 1 \\ - (-2z - 4 - 2z^{-1}) \\ \quad 3 + 2z^{-1} \\ - \underline{(3 + 6z^{-1} + 3z^{-2})} \\ \quad - 4z^{-1} - 3z^{-2} \\ - \underline{(-4z^{-1} - 8z^{-2} - 4z^{-3})} \\ \quad 5z^{-2} - 4z^{-3} \\ - \underline{(5z^{-2} - 10z^{-3} - 5z^{-4})} \\ \quad - 6z^{-3} - 5z^{-4} \end{array} \quad \begin{array}{l} |z^2 + 2z + 1| \\ 1 - 2z^{-1} + 3z^{-2} - 4z^{-3} + 5z^{-4} \\ -2z - 1 \\ - (-2z - 4 - 2z^{-1}) \\ \quad 3 + 2z^{-1} \\ - \underline{(3 + 6z^{-1} + 3z^{-2})} \\ \quad - 4z^{-1} - 3z^{-2} \\ - \underline{(-4z^{-1} - 8z^{-2} - 4z^{-3})} \\ \quad 5z^{-2} - 4z^{-3} \\ - \underline{(5z^{-2} - 10z^{-3} - 5z^{-4})} \\ \quad - 6z^{-3} - 5z^{-4} \end{array} \quad \begin{array}{l} \text{مثال:} \\ \rightarrow M(z) = 1 - 2z^{-1} + 3z^{-2} - 4z^{-3} + 5z^{-4} + \dots \\ \Rightarrow M(z) = \sum_{k=0}^{\infty} m(k)z^{-k} = \sum_{k=0}^{\infty} (-1)^k (k+1)z^{-k} \\ \rightarrow m(k) = (-1)^k (k+1) \end{array}$$

34

تبدیل Z معکوس:

۱- روش سری های توانی

$$X(z) = \sum_{k=0}^{\infty} x(k)z^{-k}$$

$$\begin{aligned} x(z) &= \frac{z}{z^2 - 3z + 2} \\ z &\quad |z^2 - 3z + 2 \\ -z - 3 + 2z^{-1} &\quad z^{-1} + 3z^{-2} + 7z^{-3} + \dots \\ +3 - 2z^{-1} & \\ -\frac{3z - 9z^{-1} + 6z^{-2}}{7z^{-1} + 6z^{-2}} &\quad \rightarrow x(0) = 0, x(1) = 1, x(2) = 3, x(3) = 7, \dots \\ -\frac{7z^{-1} - 21z^{-2} + 14z^{-3}}{15z^{-2} - 14z^{-3}} &\quad \Rightarrow x(k) = 2^k - 1 \\ \dots & \end{aligned}$$

Digital Control Systems

35

تبدیل Z معکوس:

۲- استفاده از گسترش به کسرهای جزیی

$$\delta(k-n) \leftrightarrow z^{-n} \quad (\text{مشابه تبدیل لاپلاس عمل میشود})$$

$$\begin{aligned} 1 &\leftrightarrow \frac{z}{z-1} \\ k &\leftrightarrow \frac{z}{(z-1)^2} \\ k^2 &\leftrightarrow \frac{z(z+1)}{(z-1)^3} \\ ka^2 &\leftrightarrow \frac{az}{(z-a)^2} \\ \sin(ak) &\leftrightarrow \frac{z \sin(a)}{z^2 - 2z \cos(a) + 1} \\ \cos(ak) &\leftrightarrow \frac{z[z - \cos(a)]}{z^2 - 2z \cos(a) + 1} \\ a^k \sin(bk) &\leftrightarrow \frac{az \sin(b)}{z^2 - 2az \cos(b) + a^2} \\ a^k \cos(bk) &\leftrightarrow \frac{z^2 - az \cos(a)}{z^2 - 2az \cos(b) + a^2} \end{aligned}$$

Digital Control Systems

36

تبدیل Z معکوس:

مثال:

$$X(z) = \frac{z}{(z-1)(z-2)} = \frac{-1}{z-1} + \frac{2}{z-2}$$

با توجه به روابط مذکور به نظر میرسد که یک ترم z همواره در صورت تبدیل Z توابع وجود دارد، برای اینکه بتوانیم از جدول X(z)/z استفاده کنیم صورت را در Z ضرب میکنیم.

$$\frac{X(z)}{z} = \frac{1}{(z-1)(z-2)} = \frac{-1}{z-1} + \frac{1}{z-2} \Rightarrow X(z) = \frac{-z}{z-1} + \frac{z}{z-2} \Rightarrow Z^{-1}[X(z)] = \begin{cases} -1 + 2^k & k \geq 1 \\ 0 & k=0 \end{cases}$$

$$Y(z) = z^{-1} \cdot X(z) = \frac{-1}{z-1} + \frac{2}{z-2} \Rightarrow x(k-1) = \begin{cases} -1 + 2^{k-1} & k \geq 1 \\ 0 & k=0 \end{cases}$$

Digital Control Systems

37

تبدیل Z معکوس:

۳- روش انگرال معکوس ساز

$$e(h) = \frac{1}{2\pi j} \oint_Y E(z) \cdot z^{k-1} dz$$

مسیر بسته ای است که شامل تمام قطب های محدود سیستم میباشد. با توجه به

قضیه مانده ها خواهیم داشت :

$$e(k) = \sum_{\substack{\text{مانده} \\ \text{ماند} \in E(z)z^{k-1}}} \text{مانده}(E(z)z^{k-1})$$

$$\text{Re } s|_{z=a} = \lim_{z \rightarrow a} (z-a)E(z)z^{k-1}$$

: مانده در قطب ساده $z=a$

مانده در قطب تکراری $z=a$ مرتبه m :

$$\text{Re } s|_{z=a} = \lim_{z \rightarrow a} \frac{1}{(m-1)!} \cdot \frac{d^{m-1}}{dz^{m-1}} [(z-a)^m \cdot E(z)z^{k-1}]$$

Digital Control Systems

38

تبدیل Z معکوس:

مثال:

$$X(z) = \frac{z}{(z-1)(z-2)}$$

$$x(k) = \lim_{z \rightarrow 1} (z-1) \frac{z^k}{(z-1)(z-2)} + \lim_{z \rightarrow 2} (z-2) \frac{z^k}{(z-1)(z-2)} = -1 + 2^k$$

مثال:

$$X(z) = \frac{1}{(z-1)(z-2)}$$

$$\text{If } k=0 \Rightarrow x(k) = \lim_{z \rightarrow 0} z \cdot \frac{1}{z(z-1)(z-2)} + \lim_{z \rightarrow 1} (z-1) \cdot \frac{1}{z(z-1)(z-2)} + \lim_{z \rightarrow 2} (z-2) \cdot \frac{1}{z(z-1)(z-2)} = 0$$

$$\text{if } k \geq 1 \Rightarrow x(k) = \lim_{z \rightarrow 1} (z-1) \frac{z^{k-1}}{(z-1)(z-2)} + \lim_{z \rightarrow 2} (z-2) \frac{z^{k-1}}{(z-1)(z-2)} = -1 + 2^{k-1}$$

$$X(z) = \frac{z}{(z-1)^2}$$

مثال:

$$\rightarrow x(k) = \frac{1}{1!} \cdot \frac{d}{dz} [(z-1)^2 \cdot \frac{z}{(z-1)^2} \cdot z^{k-1}]|_{z=1} = k$$

Digital Control Systems

39

محاسبه مدل فضای حالت زمان گسسته از روی مدل فضای حالت پیوسته

$$\begin{cases} x(t) = A_C x(t) + B_C u(t) \\ y(t) = C_C x(t) + D_C u(t) \end{cases} \rightarrow x(t) = \varphi_c(t-t_0) x(t_0) + \int_{t_0}^t \varphi_c(t-\tau) B_C u(\tau) d\tau$$

$$\varphi_c(t-t_0) = \sum_{k=0}^{\infty} \frac{A_C^k (t-t_0)^k}{k!}$$

به منظور محاسبه پاسخ حالت ها به صورت زمان گسسته:

$$t = kT + T$$

$$t_0 = kT$$

$$x(kT + T) = \varphi_c(T) x(kT) + \int_{kT}^{kT+T} \varphi_c(KT + T - \tau) B_C u(\tau) d\tau$$

↓
Z.O.H
↓
 $u(\tau) = u(kT)$
 $kT \leq \tau < (k+1)T$

$$\Rightarrow x((k+1)T) = \varphi_c(T) x(kT) + \left[\int_{kT}^{kT+T} \varphi_c(KT + T - \tau) B_C d\tau \right] u(kT)$$

40

محاسبه مدل فضای حالت زمان گسسته از روی مدل فضای حالت پیوسته

• از مقایسه با معادله فوق با فرم استاندارد فضای حالت:

$$\begin{cases} x(k+1) = Ax(k) + Bu(k) \\ y(k) = Cx(k) + Du(k) \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} A = \varphi_C(T) = e^{A_C T} \\ B = \int_{kT}^{kT+T} \varphi_C(KT + T - \tau) B_C d\tau \end{cases}$$

$$y(t) = C_C x(t) + D_C u(t) \rightarrow y(kT) = C_C x(k) + D_C u(k)$$

$$kT - \tau = -\sigma \rightarrow d\tau = d\sigma$$

$$\Rightarrow B = \left[\int_0^T \varphi_C(t - \sigma) d\sigma \right] B_C$$

: از طرفی

$$\varphi_C(T) = T + A_C T + \frac{A_C^2 T^2}{2!} + \frac{A_C^3 T^3}{3!} + \dots = A$$

$$\begin{aligned} \int_0^T \varphi_C(t - \sigma) d\sigma &= - \int_T^0 \varphi_C(\tau) d\tau = \int_0^T \varphi_C(\tau) d\tau = \int_0^T \left(T + A_C T + \frac{A_C^2 T^2}{2!} + \frac{A_C^3 T^3}{3!} + \dots \right) d\tau \\ &= IT + \frac{A_C T^2}{2!} + \frac{A_C^2 T^3}{3!} + \dots \quad \Rightarrow \quad B = \left[IT + \frac{A_C T^2}{2!} + \frac{A_C^2 T^3}{3!} + \dots \right] B_C \end{aligned}$$

محاسبه مدل فضای حالت زمان گسسته از روی مدل فضای حالت پیوسته

• به منظور ساده نمودن محاسبات:

$$kT - \tau = -\sigma \rightarrow d\tau = d\sigma \Rightarrow B = \left[\int_0^T \varphi_C(t - \sigma) d\sigma \right] B_C = - \int_T^0 \varphi_C(\tau) B_C d\tau = \int_0^T \varphi_C(\tau) B_C d\tau$$

$$\varphi_C(T) = I + A_C T + \frac{A_C^2 T^2}{2!} + \frac{A_C^3 T^3}{3!} + \dots = A \quad \text{از طرفی} \quad *$$

$$\begin{aligned} \Rightarrow \int_0^T \varphi_C(t - \sigma) d\sigma &= - \int_T^0 \varphi_C(\tau) d\tau = \int_0^T \varphi_C(\tau) d\tau = \int_0^T \left(I + A_C T + \frac{A_C^2 T^2}{2!} + \frac{A_C^3 T^3}{3!} + \dots \right) d\tau \\ &= IT + \frac{A_C T^2}{2!} + \frac{A_C^2 T^3}{3!} + \dots \end{aligned}$$

$$\Rightarrow B = \left[IT + \frac{A_C T^2}{2!} + \frac{A_C^2 T^3}{3!} + \dots \right] B_C \cong A.T.B_C$$

42